

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХХІІІ, БРОЙ 5

СОФИЯ, 1-15 МАРТ 2022 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com

www.facebook.com/Synodalpress/

ДОКУМЕНТИ

Българската православна църква с молитва за мир в Украйна

стр. 1-2

БОГОСЛОВИЕ

Лекуващият всяка болест и всяка немощ

КОЛОНКА НА РЕДАКТОРА

Апокалиптично

стр. 1, 4-5

ИНТЕРВЮ

Църквата на любовта – интервю с проф. Панайотис Бумис

стр. 1, 3, 7

ИНТЕРВЮ

Църквата на любовта

Интервю с проф. Панайотис Бумис, преподавател по канонично право в Богословския факултет на Атинския университет

Панайотис Бумис е роден през 1934 г. в Атина. Завършва Богословския факултет на Атинския университет. Специализира богословие и философия в Гьотинген и право в Монако. През 1970 г. защитава докторска дисертация по богословие, а от 1980 г. преподава канонично право в БФ на Атинския университет. Член е на различни комисии към Светия синод на Гръцката православна църква. Автор е на множество книги, студии и статии, пос-

ветени на проблемите на каноничното право, библейската екзегетика, мисията на Църквата, както и по актуални богословски и обществени въпроси. От десетилетия неговото „Канонично право“ е основно пособие на студентите във висшите богословски школи в Гърция. Отличен познавач на старогръцкия език, той използва текстологичния анализ на свещените канони като основен тълкувателен метод.

Приветстваме с „Добре дошъл“ на страниците на официалното издание на Българската православна църква „Църковен вестник“ проф. Панайотис Бумис, дългогодишен преподавател по канонично право в Богословския факултет на Атинския университет.

– Проф. Бумис, Вие в продължение на дълги години служите в областта на православното богословие и по-специално на каноничното право като универзитетски преподавател, но и като автор на голямо множество книги, студии, статии и други публикации. Какъв според Вас е смисълът и дълбинното значение на висшето богословско образование за съвременното общество и за Православната църква?

– Най-напред бих искал да Ви благодаря за разговора, за това ин-

тервю, за да можем да кажем няколко гравивни думи пред пълнотата на Българската църква, но като цяло и на Православната църква, и на християнското общество изобщо.

Смисълът и целта на богословското образование е в това да бъдат подготвени хора – млади, но и повъзрастни – в християнското учение, така че те да имат една по-ясна и по-цялостна представа за това какво предлага на човека християнското Откровение за по-добрия му живот тук на земята, но и за постигането, за завоюването на спасението му в бъдещия живот.

– Можете ли да ни кажете кои са днес, в началото на 21-ви век, най-големите и сериозни предизвикателства пред Православната църква?

На стр. 3

ПАТРИАРШЕСКИ СЛОВА

† НЕОФИТ, Патриарх Български

Блажени миротворците

Обръщение за мир по повод военните действия в Украйна

Обични в Господа братя и сестри, Встъпвайки в подготвителните дни преди началото на спасителния Велик пост, сме свидетели на военни действия между два братски народа – на Русия и Украйна, приели

спасителната Христова вяра от единия купел на светото кръщение. Кръвопролитията и отнемането на невинни човешки животи е недопустимо за всички, които търсят мир, единство и любов в света!

На стр. 2

БОГОСЛОВИЕ

Лекуващият всяка болест и всяка немощ

„Не бой се, само вярвай, и спасена ще бъде!“ (Лука. 8:50)

Сред многото чудеса, които Господ Исус Христос извърши, докато „живя между нас“ (Йоан. 1:14), са и изцелението на дванадесетгодишната дъщеря на началника на синагогата Иаир и на страдащата дълги години от кръвотечение жена (вж. Лука. 8:41-56).

„И ето, дойде един човек, на име Иаир, който беше началник на синагогата, и като падна пред нозете на Исуса, молеше Го да отиде дома му, защото имаше едничка дъщеря, на около дванайсет годи-

ни, и тя беше на умира-не“ (Лука. 8:41-42).

Да си началник на синагога е висока длъжност, с влияние и в религиозния, и в обществения живот на иудеите. Такъв човек се очаква да смята за себе си, че не е „като другите човечи“ (срв. Лука. 18:11) и да се поставя по-високо от тях.

Иаир едва ли е бил толкова високомерен, но и за него със сигурност не било лесно да падне на колена пред един странстващ Учител, Който „няма де глава да подслони“ (вж.

Лука. 9:58). Много хора смятали, че Господ Исус Христос е именно такъв, а още повече, че освен Господните ученици, около Него постоянно пълзели като тъмни сенки и искащите да Го уловят в нарушение на Закона и проците (вж. Мат. 21:46). Това били първосвещениците и фарисеите, хора от обкръжението на Иаир, разбиращи много добре, че чрез притчите Си и всичко, което казва, Христос изобличава именно тях като лицемери

На стр. 4

От стр. 1

Христовият завет: „Мир ви оставям; Моя мир ви давам; Аз ви давам не тъй, както светът дава“ (Йоан. 14:27), и „блажени миротворците, защото те ще се нарекат синове Божии“ (Мат. 5:9), отекват в сърцата ни и са основен дълг на всеки християнин!

Призоваваме всички, от които зависи, да прекратят кръвопролитията и загърбят противоречията, да зачетат основното човешко право на живот и свобода и постигнат по пътя на дипломатията жадувания мир, завещан ни от Спасителя Христос!

Отправляме всесър-

ПАТРИАРШЕСКИ СЛОВА**Блажени миротворците**

дечна молитва към Всеподателя Бога и Отец на мира, да спрат раздорите, безредията, крамолиците и кръвопролитията, като отново се въздари мир и благоволение сред

човеците!

Молим се, Господ да подкрепи верните Си, които желаят и се стремят към мир и разбирателство, да избави света от козните на лукавия,

който пося чрез отдадени нему човещи семето на разделението и разрухата и цели да подложи на изпитание богозавещания мир в света и венча на Божието творение – човека!

Покровът на света Богородица да закриля всички човещи, които се намират в бедни, скърби

и нещастия и ги дари с търпение, молитва и упование в Божията милост и правда!

Господ Бог да упокои в селенията на праведните души на всички загинали вследствие на военния конфликт в Украйна!

24.02.2022 г.

ДОКУМЕНТИ**Молитви за мир в братска Украйна**

заради славата на Твоето име, утвърдяването и укрепяването на Твоята света Църква.

На великата ектения:

За да чуе молитвата на нас, недостойните Свои раби, и ни прости всички прегрешения, с които Го раздразнихме, и извикахме против себе си Неговата ярост и негодувание, на Господа да се помолим.

За да промени бързо непримирителните сърца на воюващите в братска Украйна от кръвопролитните им желанија към братолюбие и умиротворяване и да уталожи междуособната война, на Господа да се помолим.

За да изкорени цялата завист, спорове, гняв, братоненавист и всички други страсти, които се на-

мират в Твоите раби и из които произлизат всички крамоли, раздори, безредия и кръвопролития, на Господа да се помолим.

На сугубата ектения:

Още се молим да уталожи всички крамоли, безредия, раздори и кръвопролития, които са от човешките грехове, и да прекрати бързо междуособната война и ни помилва.

Още се молим да не остави стадото Си да погине и да се унищожи от лукави и враждебни човещи, но бързо да окаже Своята помощ, застъпничество и облекчение на верните, макар и недостойни, Свои раби, и от всяко зло обстоятелство със силата на Своята благост нас и воюващите в братска Украйна да помилва.

**† Ловчански митрополит
ГАВРИИЛ****Съобщение****До освещения клир и православните християни в Пловдивска епархия**

славни народи, вследствие военната атака на Русия над Украйна.

Разпореждаме, в деня на Националния ни празник 3 март във всички храмове в диоцеза на Пловдивската епархия от 11 ч. – отслужване на молебен за мир. Защото същият ап. Павел ни казва: „За мир ни е повикал Бог“ (1Кор.7:15).

В катедралния храм на Пловдивска епархия „Ус-

пение Богородично“ в гр. Пловдив в 11 ч. ще бъде посрещнат св. Кръст от манастира „Св. Троица“ – Кръстова гора, защото Кръстът е знамето на мира и християнската непобедимост. Също така ще бъдат донесени и всички чудотворни икони и свети мощи от епархията.

Отчески призоваваме Божия народ за съучастие в молитвата за мир.

Благодат и мир от Бога Отца и от Господа Исуса Христа, Князя на мира, да бъдат с всички нас!

**† Пловдивски митрополит
НИКОЛАЙ****Да се помолим за мира в света!**

и духовна, а ние сме призвани от Бога не към грях, а към живот. Затова нормалната човешка реакция е била винаги срещу ужаса на войната, която сее зло и смърт. Християнинът не може да допусне друг свят, освен този, в който Христос дойде, за да го преобрази и ни спаси от греха и смъртта. Ние не можем да приемем друг мир, освен Христовия: „Мир ви оставям; Моя мир ви давам; Аз ви давам не тъй, както светът дава. Да се не смуцава сърцето ви, нито да се плаши“ (Йоан. 14:27).

Изправени сме пред изпитание, в което ще проличат нравствеността на всеки един от нас, защото битката на човека срещу човека е следствие от войната на човека срещу Бога. Християнската ни съвест не може да се съгласи с насилието, агресията, разрухата. И с нещастieto на бягащите от войната. Във всеки един от тях по призова на Христос ние трябва да виждаме своя ближен, своето дете, своето семейство. И ако утре към нас тръгнат хора в беда,

ние трябва да бъдем готови да ги посрещнем и да им помогнем – такъв е нашият християнски дълг.

Призоваваме всички християни да се сражават с най-силното оръжие в тази война – молитвата. Длъжни сме да се молим в частна и обществена молитва за мира в света, като призоваваме Бог да ни помогне и да умири вълненията на народите. Нямаме друга надежда, друго упование освен в Божията сила. Сега трябва да сме преди всичко хора не само на думите, но и на действията, да не влизаме в излишни пререкания помежду си, по думите на апостола: „...ако някой иска да се препира, ние нямаме такъв обичай“ (1Кор. 11:16), като помним Христовите думи: „...бъдете мъдри като змии и не-злюбиви като гълъби“ (Мат. 10:16). Дойде време на изпитания и трябва да го преживеем с християнско достойнство!

Божие благословение и милост да бъдат с всички нас, амин!

**† Русенски митрополит
НАУМ**

защото сме Негови и в този критичен момент това можем и сме задължени да сторим. Нека го правим с горещо сърце, изпълнено с обич към страдащите.

Бог е любов (срв.1 Йоан. 4:8) и претърпя жестоки страдания, за да ни остави Своя мир и утвърди в него. Историята е доказала, че без мир и разбирателство човечеството няма бъдеще. Той не може и няма алтернатива. Свободната ни воля е тази, която прави своя избор, а каквото посее човек, това и жъне (срв. Гал. 6:7).

**† Старозагорски митрополит
КИПРИАН****Боголюбиви отци,**

Наше благословение от днес нататък в църквите и манастирите на Ловчанска епархия, до постигане на мир в братска Украйна, по време на светата Литургия вместо досега четените молитви за утхващане вече пандемия да четем следните **молитви за мир във време на междуособни борби, раздори и безредия.**

На проскомидията:

Господи Исусе Христе, Боже наш, приеми тая жертва за прошка на всички наши грехове и беззакония, с които раздразнихме Твоето човеколюбие и прогневихме Твоята благост; отклони от рабите си целия Твой справедлив гняв. Уталожи всички крамоли, безредия и раздори, кръвопролитията и междуособната война в братска Украйна, които са сега, и дай мир и спокойствие, любов и бързо примирение на Твоите люде, които изкупи с честната Твоя кръв,

Боголюбиви отци, братя и сестри, в изпълнение на апостолската заръка: „Помагайте на светите в техните нужди; залягайте да бъдете страннолюбиви; благославяйте вашите гонители; благославяйте, а не кълнете. Радвайте се с ония, които се радват, и плачете с ония, които плачат. Бъдете единомислени помежду си; не въздавайте никому зло за зло, а залягайте за това, що е добро пред всички човещи. Ако е възможно, доколкото зависи от вас, бъдете в мир с всички човещи“ (Рим. 12:13-18).

Да усилим молитвата си в тези дни на кръвопролитна война, която се е разразила сред право-

войната се случи, колкото и да имахме надежда, че тя можеше да бъде предотвратена с мирни средства. Но в такъв момент единственото, което трябва да бъде водещо за християнското сърце, е милостта и чувството на съпричастност към нашите уплашени братя и сестри, търсещи спасение и утеха.

Защото войната днес е в дома на украинците, но утре може да стигне и до нашите домове. А каквито и да са личните ни пристрастия в такова смутно време, когато хора са изправени пред силата на оръжията, пристрастието трябва да бъде само едно – към Христос и Неговата истина: „Милост и истина да те не оставят: обвържи с тях шията си, напиши ги върху скрижалите на сърцето си, – и ще намериш милост и благоволение в очите на Бога и на човещите. Надявай се на Господа от все сърце и не се осланяй на твоя разум. Във всичките си пътища познавай Него, и Той ще оправи твоите пътеки“ (Притчи. 3:3-6).

Няма човек, който да смята себе си за християнин и да оправдава войната или да я смята за справедлива, защото тя е проклетие, смърт – физическа

Обични в Господа братя и сестри,

С голяма тревога и тъга научихме, че руски военни части са предприели военни действия на територията на Украйна. Болката ни е още по-голяма поради факта, че два православни и славянски народи са пред прага на мащабна война, която ще отнеме много жертви и ще бъде източник на дълбоки страдания за мирното население. Огнят и ще помете не само видимата инфраструктура, дело на съзидателен труд, но ще промени и нравствените опори на милиони хора по света. Ще разруши надеждите им и духовните им жалони.

Днес е време да си припомним думите на св. Гри-

Историята е доказала, че без мир и разбирателство човечеството няма бъдеще

горий Богослов: „Към смъртта гледа грехът – гибелният враг на душата“ и да настояваме с гражданския си глас и усилените молитви, час по-скоро да се спре тази срамна и братоубийствена война. Нека не мислим, че тези молитви ще останат нечути от Всемиловичия Бог. Силата на нас, обикновените хора, е в молитвата и опазване на съвестта си. Бог ни чува,

От стр. 1

– Днес най-големите и сериозни предизвикателства пред Православната църква са как тя ще предаде истинската евангелска и апостолска проповед в съвременния свят така, че светът да получи отговор на въпросите, които го занимават. Едно от тези предизвикателства, които, за съжаление, съществуват днес, е голямото, бих казал, неведение, което съществува у голяма част от хората относно правилната вяра на Църквата. Правилната вяра на нашата Църква и непогрешимото ѝ учение се съдържат в Свещеното Писание и в решенията на Седемте вселенски събора – били те догмати или канони – така че посредством това знание

съборната система да вървим в единство, вместо това Църквата се намира в ситуация пред разкол. Тоест рискуваме да възникне разкол вътре в Православната църква. Това е не само предизвикателство, но е голяма съблазън за християнския свят и за останалия свят, който все още не е повярвал в Христовото учение.

– Как Църквата като пълнота, като единство на клир и народ, трябва да посрещне тези предизвикателства?

– Справянето с тях може да стане, ако се върнем назад и видим какво са правили християнските църкви през първото хилядолетие, през което християните – епископи, свещеници, монаси и миряни – са участвали

любовта между техните членове – били те местни хора или мигранти. Да има любов и уважение помежду им. И най-вече да може да се осъществява – най-вече в църковното пространство – едно общо съвместно служение.

Тоест искам да кажа, че в дадена държава, в дадена област или в даден град може да има един митрополит или епископ, който да е от съответния етнос, но във въпросната епископия би могло да има пет, десет, двама енории, част от които да бъдат предназначени за българи, друга част – за гърци, трета – за румънци, сърби и пр. Да имаме един епископ в една епископия, в една епархия, но тъй като всеки етнос иска да чува своя език, би могло в рамките на тази епископия да бъдат основани енории, в които да се служи на различни езици, така че всеки според желанието си да може да ходи на църква там, където говорят на неговия език, на български, на гръцки и пр., за да може да разбира по-лесно и да участва в свещената Литургия. Когато човек слуша и разбира божествената Литургия на своя език, това е по-добре, отколкото да я слуша на чужд език.

Следователно трябва да има една, бих казал, търпимост и приемане на съществуването на различни енории, които се намират помежду си в общение. Също така свещениците-предстоятели на съответните енории ще се събират на един редовен събор заедно със своя епископ, така че да разрешават възникващите проблеми, които занимават всички православни, които са част от тази епархия.

– Мнозина християни днес, включително клирци и богослови, са на мнение, че свещените канони на Църквата представляват нещо, което е исторически и на практика остаряло. Доколко отговаря на истината едно подобно гледище?

– За съжаление, това е едно погрешно разбиране и те нямат правилно съждение за нещата. Каноните на Църквата – а аз говоря за каноните, които са постановени от Вселенските събори – са за всяко време и за всяко място. Те са за всички векове, през които Църквата ще съществува на Земята, и за всички християни. При това обаче, ако един канон е постановен специално за определено време и място, не е нужно той обезателно да бъде спазван в цялата Църква. Но каноните, които са постановени и потвърдени от Пето-шестия (Трулски) вселенски събор и от Седмия вселенски събор – били те канони от поместни събори или от църковни отци – те важат навремето и надпространствено. Трябва също така да подчертая, че те са правилни.

Каноните ни помагат да удържаме Църквата в границите на „нормалността“ и на „апостоличността“. Ако кажем, че тези правила са били само за миналото, а днес не са ни нужни

и трябва да изработим нови канони, това е все едно да кажем, че каноните са погрешни. В такъв случай ги пренебрегваме и поставяме нови правила. Но кой би могъл да бъде сигурен, че след два-три века нашите наследници няма да кажат същото за новите канони? Тогава Църквата ще получи друг външен вид, друга форма.

Вселенските събори се основават на Свещеното Писание, на Апостолските правила, които апостолите са предали на Църквата устно или писмено. Следователно така се запазва апостолският характер – както що се отнася до учението, така и по отношение на приемството. Днешните клирици трябва да бъдат действителни и канонични приемници на апостолите, тъй като не бива да губим апостолският характер на Църквата. В противен случай *Символът на вярата* става безсмислен... Казваме: „Вярвам в Една, Света, Съборна и Апостолска Църква“. Ако обаче въведем нещо ново, което не е съществувало досега в Църквата, ще можем ли да кажем, че тя си остава Апостолска?

Нещо по-различно е, както казахме, ако някое правило не може да важи за конкретния народ, защото е написано за друг народ. Разбира се, освен това имаме и метода на „икономията“ (отклоняване от правилото с цел по-голяма духовна полза, *б.пр.*) – това, което наричаме „по икономия“. Когато един канон не може да бъде приложен на конкретно място или за конкретен времеви период поради възникване на някаква голяма потребност, на остра нужда, тогава приложението му се възприема за известно време и прилагаме мярката на „икономията“. Когато нещата се завърнат към техния нормален порядък, тогава пак връщаме в действие това правило. С други думи, каноните имат вечен авторитет, непреходен авторитет, що се отнася до истината и до правилното, но тяхната валидност и приложение, когато възникне някоя голяма потребност, могат да бъдат отлагани. И така казваме: авторитетът на каноните е безусловен и вечен, докато тяхната валидност е относителна и може понякога даден канон да не бъде прилаган.

– Във Вашия път на богословие се занимавали доста и с Апостола на любовта – свети Йоан Богослов. В един Ваш текст наричате Православната църква „Йоанова църква“. Какво значи за Вас лично и за Църквата като цяло личността на свети Йоан Богослов?

– Свети Йоан Богослов е бил любимият ученик на Исус Христос, ученикът на любовта. Той действително е бил човек на любовта. На него Христос е поверил Своята Майка. Също така той е бил онзи, който стоял най-близо до Христос на Тайната вечеря,

На стр. 7

ИНТЕРВЮ

Църквата на любовта

християнинът да върви напред с увереност и сигурност по този труден път, какъвто представлява животът днес. Защото действително днес се намираме в период на криза в човешките теории и учения, но е налице и криза в междучовешките отношения. Отношения, които, за съжаление, вместо да се основават на любов, на солидарност, на правото, на себеприношението един на друг, са поели по пътя на индивидуализма, към индивидуалния интерес, а не към социалното благо за съвременното общество. Така вместо да живеем в общество на мира, щастието и радостта въз основа на истината, автентичната, действителната истина, която ни предлага Евангелието и решенията на Вселенските събори, вместо това светът се подлъгва и във всеки случай не познава и няма един конкретен и ясен критерий – канон, който да може със сигурност да следва в този живот, така че от този живот да спечели и бъдещия.

Друго предизвикателство е, че, за съжаление, днес християнските църкви не са единни. Например Православната църква и Римокатолическата би трябвало да имат по-голямо сътрудничество и общуване, за да представят по по-добър начин и по-автентично нравствеността и истината, която Църквата ни предлага. Защото, за съжаление, понеже църквите нямат добро общуване помежду си като „църкви сестри“, светът не може да повярва напълно кое е вярното и кое не е.

Друго предизвикателство, което съществува днес, е, че вътре в Православието възникна едно, бих го нарекаръ, пред-схизматично състояние. Поради украинския въпрос, който се появи през последните години, възникна едно отдалчаване, едно духовно раздалчаване на Поместните православни църкви и вместо всички заедно, съборно и въз основа на

било косвено, било непосредствено в съборни структури, т.е. в събори, и са решавали проблемите, които тогава са се появявали. Логично е в едно човешко общество да има различия между неговите членове. Но тези различия вътре в Църквата, в Едната, Света, Съборна и Апостолска Църква, трябва да се решават по мирен начин, основавайки се, както казахме, на Свещеното Писание и на решенията на Вселенските събори, а и с помощта на мненията и писанията на великите учители на Църквата. Когато по един проблем, напр. по украинския въпрос, имаме различия между епископите и между Поместните църкви, тогава се свиква събор, взимаме Свещеното Писание, взимаме свещените канони на Църквата и гледаме какво казват те, като се опитваме да го приложим. И, разбира се, ако възникне разногласие, тогава надделява гласът на мнозинството, на по-голямата част.

– Изглежда сякаш през последните столетия онова, което „прояжда“ Тялото на Църквата, е разделението, до което води национализъмът. Как можем да го преодолеем?

– Темата „национализъм“ не е много трудна тема, ако се опрем на Свещеното Писание и на църковната история, както и на църковните решения, които са вземани в миналото. Съществуването на нацията не е лошо нещо. Може да съществуват нации, не бихме могли да унищожим нациите, така че всички да се превърнем в един етнос. Нациите могат да съществуват и всяка от тях да допринесе със своята култура, с технологичните познания, с науките, така че да напредва не само съответната нация, а цялото човешко общество на Земята. Следователно нациите трябва да дават своя принос. Онова, върху което трябва да внимаваме, е вътре в различните народи да царува

БОГОСЛОВИЕ

Лекуващият всяка болест и всяка немощ

От стр. 1

и слепи водачи, водещи последователите си повече към геена-та, отколкото към царството Божие (срв. Мат. 21:45; 23:13-33). Как такива власт имащи човещи ще реагират, когато видят или разберат, че един от техните е паднал „пред нозете на Исуса“ (Лука. 8:41) и моли за помощ Този, Когото толкова много мразят и искат да погубят (вж. Марк. 3:6)?

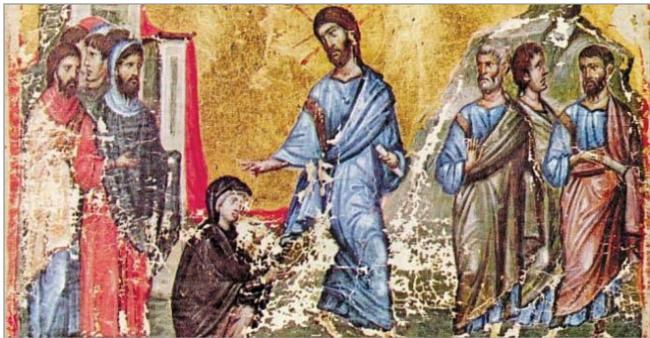
Но „кой баща...ако син му поиска хляб, ще му даде камък? Или, ако поиска риба, ще му даде змия вместо риба“ (Лука. 11:11)? Кой баща няма да направи всичко, каквото е необходимо за страдащото от тежка болест дете? Нима ще презрете Лекарят след като е чул за извършените от Него изцеления? Страданиято винаги не само смирява, но заличава и различията между хората. Пред боледата всички са равни. Пред нея няма бедни или богати, умни или глупави, царе или слуги.

Затова Иаир, пренебрегвайки високите пости и положението си в обществото, воден от дълбока скръб по умиращата си дъщеря, паднал на колена пред Онзи, в Когото виждал единственна надежда за изцеление на детето. Надежда, изразена и чрез конкретната молба какво точно да се направи. Той поколеба: „Взложжи върху и ръце, да оздравее, и тя ще бъде жива“ (Марк. 5:23). Виждайки бащиното смирение и вяра, Господ Исус Христос тръгнал заедно с Иаир към дома му (вж. Лука. 8: 42).

„А когато отиваше, народът се притискаше о Него. И една жена, която от дванайсет години страдаше от кръвотечението и която бе разнесла по лекари целия си имот и не могла да бъде излекувана ни от одного, проси Исуса, че до края на дърехата Му; и веднага кръвотечението ѝ престана“ (Марк. 5:31-33).

Сърцеведецът Христос разкрива чудото, за да покаже на събралото се разнородно множество какво означава силата на вярата в Него, а също и да усилва надеждата на Иаир, защото Господ знае, че съвсем скоро тя може да бъде разколебана. „Докато още говореше, дойде някой от дома на началника на синагогата, и му рече: дъщеря ти умря; не прави труд на Учителя“ (Лука. 8: 49).

Няма по-страшна вест за един родител. Но донесният вестта не е бил свидетел на чудото с бързото спиране на кръвотечението при жената. Такъв е бил във времето на протичането му (вж. Лев. 15:19-24). А положението на тази жена било още по-обременяващо я. Тя имала кръвотечение „по-дълготрайно от обикновеното ѝ...“ (срв. Лев. 15:25). Знаейки много добре закона за телесната нечистота, страдалката искала никой да не види и да разбере, и дори Сам Христос да не усети допира, от който „веднага кръвотечението ѝ престана“ (Лука. 8:44).

„Изцеление на кръвотечението“

Но нищо не може да остане скрито за Бога. Кръвотечението веднага спряло, но и Изцелителят го веднага разкрил на всички станалото: „Допря се някой до Мене, понеже усетих, че излезе сила от Мене“ (Лука. 8:46). Христовите ученици се учудили: „Ти виждаш, че народът Те притискаше о Него. И една жена, която от дванайсет години страдаше от кръвотечението и която бе разнесла по лекари целия си имот и не могла да бъде излекувана ни от одного, проси Исуса, че до края на дърехата Му; и веднага кръвотечението ѝ престана“ (Марк. 5:31-33).

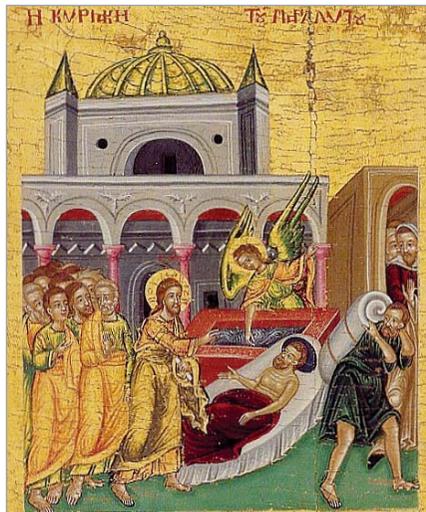
Сърцеведецът Христос разкрива чудото, за да покаже на събралото се разнородно множество какво означава силата на вярата в Него, а също и да усилва надеждата на Иаир, защото Господ знае, че съвсем скоро тя може да бъде разколебана. „Докато още говореше, дойде някой от дома на началника на синагогата, и му рече: дъщеря ти умря; не прави труд на Учителя“ (Лука. 8: 49).

Няма по-страшна вест за един родител. Но донесният вестта не е бил свидетел на чудото с бързото спиране на кръвотечението при жената. Такъв е бил във времето на протичането му (вж. Лев. 15:19-24). А положението на тази жена било още по-обременяващо я. Тя имала кръвотечение „по-дълготрайно от обикновеното ѝ...“ (срв. Лев. 15:25). Знаейки много добре закона за телесната нечистота, страдалката искала никой да не види и да разбере, и дори Сам Христос да не усети допира, от който „веднага кръвотечението ѝ престана“ (Лука. 8:44).

Но нищо не може да остане скрито за Бога. Кръвотечението веднага спряло, но и Изцелителят го веднага разкрил на всички станалото: „Допря се някой до Мене, понеже усетих, че излезе сила от Мене“ (Лука. 8:46). Христовите ученици се учудили: „Ти виждаш, че народът Те притискаше о Него. И една жена, която от дванайсет години страдаше от кръвотечението и която бе разнесла по лекари целия си имот и не могла да бъде излекувана ни от одного, проси Исуса, че до края на дърехата Му; и веднага кръвотечението ѝ престана“ (Марк. 5:31-33).

Сърцеведецът Христос разкрива чудото, за да покаже на събралото се разнородно множество какво означава силата на вярата в Него, а също и да усилва надеждата на Иаир, защото Господ знае, че съвсем скоро тя може да бъде разколебана. „Докато още говореше, дойде някой от дома на началника на синагогата, и му рече: дъщеря ти умря; не прави труд на Учителя“ (Лука. 8: 49).

Няма по-страшна вест за един родител. Но донесният вестта не е бил свидетел на чудото с бързото спиране на кръвотечението при жената. Такъв е бил във времето на протичането му (вж. Лев. 15:19-24). А положението на тази жена било още по-обременяващо я. Тя имала кръвотечение „по-дълготрайно от обикновеното ѝ...“ (срв. Лев. 15:25). Знаейки много добре закона за телесната нечистота, страдалката искала никой да не види и да разбере, и дори Сам Христос да не усети допира, от който „веднага кръвотечението ѝ престана“ (Лука. 8:44).

Това са три зли ветрове, които са ударили твоята душа в тия дни“.

Неверие то умря на Иаир: „Дъщеря ти казва на Иаир: „Дъщеря ти умря“ (Лука. 8:49). То упорито смята, че нищо не може да се направи пред лицето на природните закони за живота и смъртта. По-лошото е, че обрулените от него не искат да позволят на други да повярват на тия човещи и закоравяло, и с уши тежко слушат, и затворили са очите си, за да не би някога с очи да видят и с уши да чуят, и със сърце да разберат, та да се обърнат, и ги извърши.“ (Мат. 13:14-15).

Както винаги е имало, така

Маловерието в слабостта си намира опора в подигравките: „...смееха Му се, защото знаеха, че тя е умряла“ (Лука. 8:52-53).

„А Той, като отпрати всички навън и я хвана за ръка, изви: момиче, стани! И възвърна се духът ѝ; тя веднага стана; и Той заповяда да ѝ дадат да яде“ (Лука. 8:54-55).

Божие чудо се разкрива само пред имащите смирени сърца, за да ги възприемат (срв. Иаков. 4:6). Те не са за очите на присмехулиците. Те са бисер, който не бива да бъде хвърлян на свинете (вж. Мат. 7:6). Съмнението, маловерието и неверието са точно тези нечисти животни, които ще ги стъпчат с краката си, ще ги обругат и унижат (пак там). Та нали и при множество свидетелства чудеса, що „извърши Исус“ (вж. Йоан. 21:25), биваха отричани от книжниците и фарисеите. Заслелени от злоба, те отхвърляха дори чудото с възкресяването на четиридневния мъртъв Лазар и търсеха да уловят и убият не само възкресилия го Господ Исус Христос, но и самия Лазар, „защото поради него мнозина иудеи ги напуснаха и върваха в Исуса“ (вж. Йоан. 11:57, 12:11).

Винаги е имало и ще има хора, за които ще се отнасят думите на св. пророк Исаия: „С уши ще чуете, и няма да разберете; с очи ще гледате, и няма да видите; закоравяло на тия човещи е закоравяло, и с уши тежко слушат, и затворили са очите си, за да не би някога с очи да видят и с уши да чуят, и със сърце да разберат, та да се обърнат, и ги извърши.“ (Мат. 13:14-15).

Както винаги е имало, така

и ще има подигравачи и надсмиващи се над вярата, подобни на търсещите да убият Лазар. Те не пощадиха дори Спасителя Исуса, когато Го разлянаха на Кръста. Св. ап. и ев. Матей свидетелства за тях: „И, като Го съблякоха, облякоха Му багреницата, и сплетоха венце от тръни, наложиха Му го на главата и Му дадоха в дясната ръка тръст; и като заставаха пред Него на колена, присмиваха Му се и думаха: радвай се, Царю Иудейски!...И след като Му бяха пригледани, облякоха Му багреницата, облякоха Му Неговите дрехи и Го поведоха на разпятие“ (Мат. 27:28-29, 31). По-късно, вече висящ на Кръста, „първосвещениците заедно с книжниците и старейшите и фарисеите се присмиваха и думаха: други спаси, а Себе Си не може да спаси. Ако Той е Цар Израилев, нека сега слезе от Кръста, и ще повярваме в Него“ (Мат. 27:41-42).

В житието на св. Силвестър, папа Римски, има забележителен случай. Римските иудеи по внушению на „изконния враг на християнството – дявола“, не понасях „църковния мир и разпространяващата се светлина на благочестието“, предизвикали св. Силвестър на диспут по въпроси на вярата в присъствието на св. Константин Велики.

Целта им била да изобличат и посрамят християнската вяра като неистинна и измамна. В един момент от разговорите те поискали да се намери и доведе пред тях „голям и свиреп бек, и твое величество и всички присъстващи веднага ще се убеят, че няма друг Бог освен...“ проповядвания от иудеите. Водачът им, Замврий, казал: „Ако аз прошенна нещо на ухото на бика, той веднага ще издъкне. Защото смъртно същество не може да понесе името Божие и не може да остане жив този, който че това име“ (Жития на светите, януари, с. 92).

Странната им на пръв поглед молба била изпълнена и когато бикът бил намерен и доведен, Замврий „му прошеннал нещо на ухото и бекът на часа, издавайки силен рев, се затресъл и паднал мъртъв“. Това направило потресаващо впечатление и хулителите на Христовото име тържествували, но св. Силвестър, знаейки, че не Бог, Който е казал: „Аз моря и съживявам...“ (Втор. 32:39), е умъртвил бика, а „бесовете...използвали всички средства за създаване на пречки за усилване на християнската вяра“, предложил по същия начин Замврий да „оживи бика със същото Божие име, с което го е умъртвил...“. Или сам той, Силвестър, по вярата си в силата Христова „чрез призоваване

на Неговото свято име“ ще възкреси убития бик.

Замврий заявил, че „не може да бъде бикът да оживее“, но ако това стане, ще изповяда, че Христос е Бог и ще приеме Силвестровата вяра, като „същото казали всички иудеи“. Тогаваш св. Силвестър, като „преклонил колена, се помолил на Бога усърдно и със съзлия, а след това станал, издигнал ръце към небето и произнесъл на глас пред всички: „Господи Исусе Христе, Сине Божий и Боже, Ти, Който можеш да умъртвяваш и да оживяваш, да поразяваш и да изцеляваш, благоволел чрез призоваването на Твоего пресвято и животворящо име да оживиш бика, който Замврий умъртви чрез призоваване на бесовите, защото настъпи времето да се извършат Твоите чудеса за спасение на мнозина, чуй мене, Твоя раб, в този час, за да се прослави Твоего пресвято име!“

След това св. Силвестър се изправил, приближил се към мъртвия бик и с висок глас казал: „Ако проповядваният от мен Исус Христос, роден от Дева Мария, е истинен Бог, то вдигни се на краката си и като остави преднишната си свирепост, бди крътък!“ И бикът „на часа оживял, станал и стоял тихо и спокоен...“ Замврий и всички свидетели на чудото възкликнали в един глас: „Велик е Богът, Когото проповядва Силвестър!“

Смъртта винаги отсъства, когато пред нея застане Началникът на живота (вж. Деян. 3:15). Така било с починалия син на Наинската вдовица (вж. Лука. 7:12-15). Мъртвецът чул Христовия призив: „Момко, тебе думам, стани!“ и „като се подигна, седна и почна да говори; и Исус го предаде на майка му“ (Лука. 7:14-15). Така било и с Лазар, който от четири дена бил в гроба и вече миршеш (Йоан. 11:39). Смъртта отнела живота и разлагала тялото на Лазар, го освободила от плена си, след като Господ Исус Христос извикал към гробната пещера: „Лазаре, излез вън! И излезе умрелият с повити ръце и нозе в погробални повивки, а лицето му забраздено с кръпа. Исус им каза: разповийте го и оставете го да ходи“ (Йоан. 11:43-44). Пред смъртното ложе на Иаирова дъщеря застанал Началникът на живота (вж. Деян. 3:15) и я призовал към живот с думите: „Момиче, стани! И възвърна се духът ѝ; тя веднага стана“ (Лука. 8:55).

Иаир и жена му се почувдили, когато видели дъщеря си жива и напълно здрава (Лука 8:56), но в това няма нищо чудно. Защото Господ Исус Христос каза „на вярващите в Неговото име“ (вж.

Йоан. 1:12): „С името Ми ще изгонват бесове, ще говорят на нови езичи; ще хващат змии, и ако изпият нещо смъртоносно, няма да им повреди; на болни ще възложат ръце, и те ще бъдат здрави“ (Марк. 16:17-18). Нали така станало „един човек, хром от майчина утроба“, процес при портите на Йерусалимския храм (Деян. 3:2). В отговор на молбата му за милостива св. ап. Петър му казал: „Сребро и злато аз нямам, а каквото имам, това ти давам: **в името на Исуса Христа Назорея стани и ходи!** И като го хвана за дясната ръка, изправи го, и веднага му заякнаха стъпалата и глезениците, и като скочи, изправи се и проходи, и влезе с тях в храма, като ходеше, скачаше и хвалеше Бога“ (Деян. 3:3, 6-8).

Хромят бил известен на целия град Йерусалим, затова виделите го да ходи се изпълнили „с ужас и почуда от това, що се бе случило с него“ (Деян. 3:10). Към тях св. ап. Петър се обърнал и думите: „Мъже израилитяни, какво се чудите на това, или какво сте се вгледали в нас, като че ли със своя сила или благочестие сме направили това за ходи? Бог на Авраама, на Исаака и на Иакова, Бог на отците ни, прослави Своя Син Исус... И заради вярата в Неговото име, името Му укрепил тогава, когато гледате и познавате, а вярата, що е чрез Него, му даде изцеление пред всички“ (Деян. 3: 12-13, 15-16).

Страдащата от кръвотечение жена повярва в себе си, но делото от вярата ѝ бе разкрито пред всички. Началникът на си-

нагогата с вяра потърси Лекуващия „всяка болест и всяка немощ“ (Мат. 4:23) и по вярата му Господ изцели дъщеря му.

Известният български проповедник прот. Иван Кондаков казва в една своя проповед по темата: „В стаята на умрелата, Иаирова дъщеря се дава на цялото човечество едно насърчение и завладяващо обещание: за Бога няма ограничения. Той е господар и на смъртта. Господ Исус Христос показа не само при тая случай, че душата съществува и може да се възвърне в тялото с небесна сила. Той възкреси и други мъртъвци и накрай Сам понесе погребение и смърт, за да ни покаже, че Бог е Господар на живота и в царството на смъртта Той ни води към друг живот“.

Но този друг живот „не е ястие и пиене, а правда и мир и радост в Светаго Духа“ (Рим. 14:17). Паспортът за влизане в него не е здравото на тялото, а чистота на душата от всеки грях. Затова и Вратата към вечния

жivot – Господ Исус Христос (срв. Йоан. 10:9) ясно казва: „По-добре е за тебе да влезеш в живота без ръка или без нога, отколкото с две ръце и с две нозе да бъдеш хвърлен в огън вечний...по-добре е за тебе с едно око да влезеш в живота, отколкото да имаш две очи, и да бъдеш хвърлен в геената огнена“ (Мат. 18:9). И „каква полза за човека, ако придобие цял свят, а повреди на душата си?“ (Мат. 16:26).

На нея, богодаруваната душа, дори и когато е „почти на умирање“ от „кървавия убийствен грях, защото всеки грях е убиец и заколелат на душата...“ (благени Теофилакт Охридски), и е необходимо много малко, за да възкръсне за нов и чист в Бога живот. Само едно докосване до Исусовата дреха, до безкрайната Божия милост, едно падане в нозете Христови и тя „само вярвай, и спасена ще бъде“ (Лука. 8:50).

„Възкресяването на дъщерята на Иаир“

жivot – Господ Исус Христос (срв. Йоан. 10:9) ясно казва: „По-добре е за тебе да влезеш в живота без ръка или без нога, отколкото с две ръце и с две нозе да бъдеш хвърлен в огън вечний...по-добре е за тебе с едно око да влезеш в живота, отколкото да имаш две очи, и да бъдеш хвърлен в геената огнена“ (Мат. 18:9). И „каква полза за човека, ако придобие цял свят, а повреди на душата си?“ (Мат. 16:26).

На нея, богодаруваната душа, дори и когато е „почти на умирање“ от „кървавия убийствен грях, защото всеки грях е убиец и заколелат на душата...“ (благени Теофилакт Охридски), и е необходимо много малко, за да възкръсне за нов и чист в Бога живот. Само едно докосване до Исусовата дреха, до безкрайната Божия милост, едно падане в нозете Христови и тя „само вярвай, и спасена ще бъде“ (Лука. 8:50).

Иконом Емил ПАРАЛИНГОВ

Колонка на редактора

Апокалиптично

Наследък си отидоха още скъпи на сърцето ми хора. И не че не знам, че всички сме смъртни, че всеки ден умирам хора, но някак сме поколеба в мен усещането ми за смъртта, като за нещо, което ме очаква някъде там, в далечното необозримото бъдеще.

Усещам смъртта наблизо, границата между този свят и отвъдния, между временното и вечното – съвсем тънка. Но не ме е страх. Като прогледане е. Като откровение. Като посещение в тайнството на Живия Бог, в Когото всички са живи.

Освен любовта, която сме дали, която сме преживели, която изпълва сърцето, която ни сродява с Бога. Тя е единственото, което си струва отдаленото време, усилията, жертвите; тя е единственото, което изпълва със смисъл живота ни и делата ни за вечността.

Александра КАРАМИХАЛЕВА

ДОСТОЙНИ АРХИЕРЪИ НА БПЦ

Последният македонски митрополит

Продължение от бр. 3
 Както пише в своята книга „Охридски митрополит Борис“ доц. Лизбет Любенова, Българската църква решава да влезе в ролята на посредник-помирител между партиите. По това време обаче всички синодални членове все още се намират в епархиите си.

Митрополит Борис Охридски е в София като заместник на Пловдивския митрополит Максим. Дядо Борис отправя телеграма до митрополитите за бързо свикване на извънредно заседание по повод „преживяваните от православно изпълнение и отечеството изпитни“. Той смята, че „майката църква е длъжна да каже своята отеческа дума за умиротворяване на страстите в духа на винаги проповядваната от нея любов и братолюбие“.

В края на септември Св. Синод се събира на извънредно заседание. В своето послание до българския народ митрополитите изразяват страха си от надвисналата анархия в страната, както дори от гражданска война. Те пишат:

„Нека се опомним. Една гражданска война може да залочи границите на Родината ни, може да повтори историята на печалните дни от края на Второто българско царство. Нека се върнем към времето на трезвите, разумни, тихи и мирни политически борби. В Божие име трябва да престанем да проливаме родна кръв. Върховният интерес на Родината изисква в днешните съдбоносни моменти да поставим общия роден интерес над всяка злоба, над всяка партийна страст“.

На 19 октомври (1 ноември по нов стил) за първи път в страната ни е отбелязан празникът на Народните будители. От страна на

Църквата Охридският митрополит Борис отслужва празнична св. Литургия в храм „Св. Неделя“. В своето слово той пламенно говори за народните будители и за тежките моменти в страната по онова време. На едно място той казва: „Днес сме, може би повече от всяко друго време, егоисти, късогледни егоисти. И днес се готвим за метежи. И днес чужденци ни служат за учители в „новото“. И днес богатият нехае за изнемогващия работник... И днес гоним Бога из училища и преса, и после се чудим защо в затворите отиват най-видни хора. Каквото сеем, такова и ще бъде пожънато... Те (Народните будители, *бел. а.*) бяха борци, забравили бяха себе си и служеха на ближния под знамето на Христовата любов...

А днес в България са потребни такива хора, призвани да бъдат светлина за другите, достойни обществени дейци, доблестни служители на Отечеството и Църквата, чийто поучителен пример и величествени образи са мощни да възпитават поколения в чест и дълг“.

На 3 декември 1922 г. Св. Синод преизбира Охридския митрополит Борис за член на синода.

Няколко месеца по-късно, а именно през март 1923 г., митрополит Борис заедно с Врачанския митрополит Климент и Видинския Неофит се срещат с цар Борис III. Митрополитите съобщават на царя за положението на Църквата във връзка с посягането на манастирските и църковните имоти от страна на Дирекцията на трудово-землената собственост, като изтъкват, че „с това се посяга на свещените училища, които се издържат изключително със средства от манастирите, и че много

манастири ще трябва да се затворят, защото са отнети всички материални средства за живот на братята в тях“.

Посягането върху църковните имоти от страна на държавата предизвиква голям смут и притеснения сред монасите и свещениците.

В църковния печат се съобщава за такъв смут, заради това, че с отнемането на имуществото на Църквата много манастири и енорийски храмове остават без всякакви средства за издръжка. „Остава още да се отнемат и самите храмове. Народът на много места отказва да вземе заграбените от Църквата имоти. Силно развълнуваното свещенство навсякъде свиква събрания и протестира“, пише още в „Църковен вестник“. Синодът взима всички законови мерки, за да защити своите интереси, като при нужда митрополитите подготвят и свикване на нов архиерейски събор.

В края на март същата година става ясно, че министерството на външните работи и изповеданията е дало нареждане да се спре изземването на манастирските имоти. Св. Синод от своя страна нарежда до епархийските архиереи да изискат от манастирските упра-

вления точен списък на имотите, които са необходими за издръжката на манастирите, и друг списък – на имотите, които са твърде отдалечени от манастирите и биха могли съгласно закона да бъдат взети от Църквата.

Междувременно митрополит Борис води и избора за нов Старозагорски митрополит, като на 23 март за такъв е избран епископ Павел, дотогавашен ректор на Софийската духовна семинария.

В началото на месец април Охридският митрополит Борис води и ръкоположението в епископски сан на архим. Паисий Раков, впоследствие Врачански митрополит. На ръкоположението на новия Знеполски епископ присъства и участва Лубенският епископ Серафим (канонизиран за светец през 2016 г.).

1923 година е изпъстрена с особени изпитания за Българската църква. В началото на юни 1923 г. сградата и имотът на Софийската духовна семинария е окупиран от Агрономическия факултет на Софийския университет. По този повод митрополитът от Св. Синод, сред които и митрополит Борис, заминават спешно за Славовица, където по това време се намира

министър-председател Александър Стамболийски.

Той приема митрополитите, които го помолиха да отложи закона за църковните имоти, защото Софийската духовна семинария няма къде да се приюти. Стамболийски се възмутил от постъпката на ръководството на Агрономическия факултет, но останал на мнението, че духовното школо трябва да се премести извън столицата. Семинарията обаче така и не бива преместена.

В своя дневник Старозагорският митрополит Павел пише: „С Охридския митрополит Борис ходихме и при царя, който най-чувствително обеща да говори с министрите, но вижда се и него не са послушали“. Окончателно въпросът бива решен през юли 1923 година.

През октомври месец митрополит Борис превежда и издава книгата „Ще се видим ли на оня свят с нашите близки и мили“ (преиздадена през 2010 г. по идея на Б. Цацов и с предговор от доц. д-р Л. Любенова).

В края на 1923 г. Охридският митрополит Борис и Видинският митрополит Неофит посещават окръжния затвор в София, където се срещат с част от арестуваните министри от кабинетите „Гешов“, „Данев 4“, „Малинов – Костурков“. Митрополитите утешават министрите и им казват, че Църквата ще направи всичко необходимо, за да се застъпи за тях и да ги утеша. Митрополитите посещават затворените министри и в началото на 1924 г. – „Св. Синод неведнъж е правил и ще прави постъпки пред правителството – към затворниците-министри да проявят по правда, съединена с милост и снизхождение“.

Преди празника

Рождество Христово Синодът иска от правителството да амнистира и всички онези, които са участвали на събитията от Девети юни, когато правителството на Стамболийски бива свалено, а впоследствие той е убит. По информацията, която откриваме в църковния печат, се разбира, че правителството се вслушва в гласа на Църквата и започва амнистиране на затворниците.

В началото на 1924 г. още една книга излиза изпод ръката на митрополит Борис, това е „Живот и акатист на светите мъченици Вяра, Надежда и Любов и майка им София“. Преводач и редактор на книгата е митрополит Борис и излиза на цена от 5 лева.

През февруари митрополит Борис е определен от Св. Синод за председател на комисията по въпроса за катедралния храм „Св. Александър Невски“. Комисията, под председателството на митрополита, извършва цялата подготвителна работа по освещаването на храма и изработва подробна проектопрограма за освещаването.

В края на месеца митрополит Борис осъществява редица срещи с политически лица. Той се среща с цар Борис, а след това с министъра на външните работи и изповеданията Калфов, както и с министъра на правосъдието. Лаконично в църковния печат се съобщава само, че е говорил по църковни въпроси с високопоставените мъже.

Ангел КАРАДАКОВ

Използвана литература: Църковен вестник, бр. 22, 23, 24, 28, 32 от 1922 г.; бр. 10, 11, 13, 15, 16, 35, 42 от 1923 г.; бр. 4, 6 от 1924 г.; Павел, митрополит Старозагорски. Дневници, стр. 47.; Охридски митрополит Борис – <http://slavimirgenchev.info/?p=18438>

От стр. 3

когато ап. Петър му рекъл да попита Христа кой ще Го предаде. Следователно виждаме, че св. Йоан е бил много близък на Христос.

Със своето учение Православната църква е призната за Йоанова църква, за Църква на любовта. Понеже св. Йоан е ученик и учител на любовта и понеже Православната църква подражава на неговата любов, затова тя се нарича „Йоанова църква“.

Освен чрез Откровението, свети Йоан доказва и със своите две последни Послания, че той е и пророк. Вижда се, че с тези две свои послания свети Йоан Богослов провижда Едната-Единна и Възлюбена Църква, така че да се осъществи Първос-

чава в своите граници: Църквата по църковните въпроси, а държавата по гражданските, светските въпроси. Това, че във Византия е била налице зависимост от държавата, това е нещо естествено, тъй като трябвало в тази необхватна империя да съществува някой, който да налага реда. Когато има анархия в обществото, това не е добре. Затова имаме държави, за да съществува ред. От момента, в който държавата не пази реда, тя не следва своята мисия. Държавата е, за да подпомага мирното съжителство на своите поданици. За това трябва да съдейства и Църквата. Но Църквата не може да се задоволи само с това. Тя ще подпомага, ще учи гражданите в това те да стават съвършени

– Със сигурност, не може. Може обаче всяка Поместна църква освен свещените канони да изработи един Устав за своите вътрешни въпроси – но винаги въз основа на свещените канони. Тоест да постанови Устав относно въпросите, които подлежат на промяна. Може например в една Поместна църква да има 2-ма или 3-ма викарни епископи, докато в друга Поместна църква да няма изобщо никакви викарни епископи. Това са второстепенни въпроси спрямо Апостолското предание и може всяка Църква да изработи свой Устав, чрез който да върви по своя всекидневен път. Но този устав не бива по никакъв начин да влиза в противоречие със свещените канони.

– Какво бихте искали да пожелаете на читателите на „Църковен вестник“?

– Бих искал да им пожелаю благоденствие. На първо място да се обичат, а успоредно с това да бъдат

смиреномъдри. Да бъдат мирни и кротки. И, за да постигнат всичко това, трябва да бъдат редовни читатели на Священото Писание, особено на Новия Завет. Бих казал, че всеки християнин трябва да чете по една глава от Новия Завет всеки ден.

А също така да участват в общите дейности на своята енория и да се интересуват активно от тях. Да участват в Тайнствата на Църквата – както за своя лична полза, така и за полза на своите семейства.

Благодаря за възможността, която ми дадохте, да уточня някои неща, които следва да спазваме както помежду си като православни, така и по отношение на другите християни, за да имаме действително едно по-добро общение.

Пожелавам вседушевно благословена от Христа Нова година!

Интервюто взе:

Александър СМОЧЕВСКИ

ИНТЕРВЮ

Църквата на любовта

вещенческата молитва на нашия Господ: „Отче Светий! опази ги в Твоето име, тях, които си Ми дал (Моите ученици), за да бъдат едно, както сме и Ние, за да поярва светът“.

Фанатизмът, инатът, егоизмът са тези, които разделят и църковните ръководители, и началниците на народа. От момента, в който има смиреномъдрие и действена любов, от този миг можем да постигнем онова, за което Христос е умолявал Своя Отец: да станем едно, „да бъдат всички едно“.

– Един сериозен въпрос, който беше поставен през последните години в Българската православна църква, беше необходимостта от осигуряване на заплащане на клириците. Според Вас има ли опасност по някакъв начин Църквата да бъде подчинена на държавата? По какъв начин трябва да се регулират правилно от канонично гледище отношенията Църква – държава?

– От канонично гледище ще приложим онова, което казват Правилата. Например: не бива църковниците да прибавят до политически фактори, за да стават владци. Изборът на един епископ е дело на клира и на народа на Църквата. Политиците не бива да се бъркат в тези дела. А и клириците да не се набъркват в политически и партийни дела, в случай, че няма верови проблем. Възможно е обаче един църковен фактор да изобличава държавата, когато се вижда, че тя излиза отвъд рамките на нормалността. Тогава има правото да изказва своето мнение. Както е сторил свети Йоан Златоуст, който изобличил тогава императрица Евдоксия, понеже тя не е действала съгласно с християнското учение.

По въпроса за управлението, всяка от двете „власти“ – които аз наричам служения – трябва да се ограни-

(„бъдете съвършени“), така че и тук на земята да живеем по-добре, а да имаме като награда, като един залог – Небесното Божие царство.

– Някои богослови твърдят, че свещените канони на Църквата имат „закононачески“ характер. Как бихте отговорили на такова обвинение?

– Каноните притежават външния вид на закони. Не можем да отречем това. Но каноните не са ръководени от духа на задължителността, а от духа на любовта. Те са вдъхновени от духа на свободата. И доказателство за това, както казахме преди малко, е, че съществува и мярката на „икономията“. Например по темата за поста: правилото казва, че в сряда и петък постим. Когато обаче даден човек е болен, не му го налагаме, а му казваме: разбери се със своя лекар какво трябва да ядеш и какво не бива, за да ти мине болестта. Постът не е убиец на тялото, а е убиец на страстите.

Мярката на „икономията“ е свободата. Икономията в свещените канони няма граници, тя се прилага безгранично, с една-единствена граница – догматите. Онова, спрямо което не можем да прилагаме икономия, са догматите на вярата. Спрямо каноните обаче можем да прилагаме икономия, когато това се извършва от компетентните клирици – епископите и духовниците.

Канонът не е плашило, за да създава у човека страхове. Канонът е, за да ни посочва верния път. Каноните са пътепоказатели – и за църковните въпроси, и за личните, както и за отношенията Църква – държава.

Каноните са необходими. Ако бъдат пренебрегнати от Църквата, всичко в нея се преобръща с главата надолу.

– Следователно не може да съществува Православна църква без свещени канони?

† IN MEMORIAM

Изпълват се три години от кончината на Главиницкия епископ Йоан

На 22 февруари се изпълват три години от кончината на Главиницкия епископ Йоан.

Епископ Йоан е роден със светското име Стоян Костадинов Стойков на 29.11.1949 г. в гр. София.

Основно и прогимназиално образование завършва в родния си град. Средно образование завършва в Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“ на гара Черепиш. На 11.01.1969 г. е постриган за монах в Бачковския ставропигиален манастир „Успение Богородично“ от Старозагорския митрополит Панкратий.

През 1976 г. завършва Духовната академия „Св. Климент Охридски“ в София.

На 30.03.1969 г. е ръкоположен в йеродяконски чин в Бачковския манастир „Св. Успение Богородично“. Пак там на 21.05.1971 г. е ръкоположен за йеромонах. На 01.03.1975 г. е назначен за протосингел на Старозагорска митрополия.

На 01.01.1976 г. е възведен в архимандритско достойнство в храм „Св. Николай Мирликийски“, гр. Стара Загора.

На 01.07.1978 г. е назначен за протосингел на Видинска митрополия.

От 01.09.1982 г. е назначен като зам.-ректор и ефимерий в Софийската духовна семинария на гара Черепиш.

На 01.07.1988 г. е назначен за началник на отдел „Богослужбен“ при Св. Синод, а от 27.02.1989 г. до 01.07.1989 г. и председател на църковното настоятелство при ПКСХП „Св. Александър Невски“.

В периода от 01.12.1991 г. до

22.12.2006 г. е на специализация и командировка в Германия.

След завръщането си в България продължава да служи като началник-отдел „Богослужбен“ при Синодалната канцелария, считано от 01.02.2007 г., с възложение да изпълнява и задължението ефимерий при ПКСХП „Св. Александър Невски“.

По решение на Св. Синод е хиротонисан за епископ с титлата „Главиницки“ на 30.11.2010 г. в ПКСХП „Св. Александър Невски“ и назначен за викарий на приснопаметния Варненски и Великопреславски митрополит Кирил. Такъв остава до 18.07.2013 г. и след това е изпратен на послушание в Бачковската ставропигиална св. обител като епископ на разположение на Св. Синод.

По решение на Св. Синод от 20.09.2014 г. е на послушание в Рилската ставропигиална св. обител.

Бог да го прости! Вечна и блаженна да бъде паметта му!

Българска патриаршия

ХРОНИКА

От България

България почете паметта на
йеродякон Игнатий - Васил Левски

На 19 февруари България отбелязва 149-ата годишнина от обесването на йеродякон Игнатий – Васил Левски.

По повод почитането на паметта на йеродякон Игнатий, с благословението на Негово Светейшество Софийския митрополит и Български патриарх Неофит, в столичния храм „Света София“ беше отслужена панихида за упокоение на Васил Левски.

Панихидата бе оглавена от Негово Преосвещенство Белоградчишки епископ Поликарп, викарий на Софийския митрополит. В съслужение с него бяха архимандрит Василий, протосингел на Софийска митрополия, архимандрит Евтимий, духовен надзорник на Софийска епархия, иконом Симеон Иванов, изпълняващ длъжност

та председател на храм „Света София“, иконом Йоан Карамихалев и протоиерей Васил Тенев от храмовото духовенство, протоиерей Иван Петков, йеродякон Вартоломей и йеродякон Поликарп.

В храма се съхранява кичур коса от йеродякон Игнатий – Васил Левски, който на 19 февруари, на панихидата за достойния герой на България, се изнася, за да бъде отслужено заупокойното молитвено последование пред него.

След заупокойното моление епископ Поликарп произнесе заупокойно слово, в което говори за подвига на Васил Левски и за това, че всеки българин, свеждащ днес глава пред неговия подвиг, се стреми да му подражава и да изпълни завета, който и той изпълни, на Господа

Иисуса Христа, а именно – да отдаде целия си живот в служба на Бога и ближните.

Многобройното множество, което беше дошло, за да се помоли за душата на йеродякон Игнатий, с духовно преклонение от сърце и душа се помоли: „Бог да го прости! Вечна и блажена да бъде паметта му!“

След панихидата в храма на Божията Премъдрост, епископ Поликарп, духовенството и верният народ направиха литийно шествие до паметника на Апостола на свободата, където бяха поднесени венци и цветя от официални лица и граждани.

Церемонията пред паметника на Левски беше изпълнена с подбавача тържественост от Националната гвардейска част на Република България.

Цветя пред паметника на йеродякон Игнатий – Васил Левски поднесоха Белоградчишкият епископ Поликарп и съпровождащите го духовници.

Протоиерей Костадин ТРЕНЕВ

150 години от избора на Видинския
митрополит Антим за пръв Български екзарх

На 16.02.2022 г. се навършват 150 години от избора на Видински митрополит Антим I за пръв екзарх на Българската екзархия.

По случай бележитото събитие Негово Високопреосвещенство Видински митр. Даниил отслужи божествена св. Литургия и панихида в митрополитския храм „Св. Николай Чудотворец“, гр. Видин. В съслужение с архиерея бяха протосингелът на Видинска митрополия, архим. Антим, ик. Владимир Петров, ик. Методи Ванков, свещ. Григорий Георгиев, свещ. Илия Симеонов и други свещеници от града.

Венци и цветя поднесоха представители на местната и общинската власт, на културни институции, както и ученици от Математическа гимназия „Екзарх Антим I“ дошли да почетат патрона на своето училище.

В своето слово митрополит Даниил напомни за основни моменти от служението на екзарх Антим. Той изтъкна дълбоката вяра на екзарха, неговата вяроност на Бога, отговорност и самоотвержена преданост на църквното и народното дело, добродетели, които се проявяват у него още в встъпването му на духовното поприще и чрез които Бог довежда до успешен край възлаганите му послушания.

„Факт е, че в една изключително сложна обстановка делото, за което се заема екзарх Антим – събиране на све-

дения за зверствата при потушаването на Априлското въстание и организиране запознаването на правителствата на Великите сили в Европа с реалното положение на народа ни в Османската империя – съществено допринесе за свикването на Цариградската конференция през есента на 1876 година.

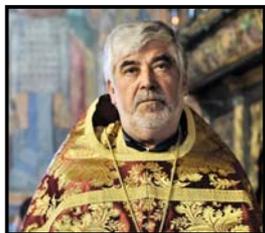
От друга страна, с риск за живота си той устоява на натиска от Високата порта от името на целокупния ни народ да изрази благодарност на правителството за грижите към народа ни. С това свое действие екзархът изразява убеждението си, че българският въпрос не може да се реши удовлетворително за народа ни в рамките на Османската империя. На практика до такъв резултат достига и Цариградската конференция. Това проправя път към Руско-турската Освободителна война от 1877-1878 година, която завършва с освобождаването на Отечеството ни! Можем убедено да кажем, че ежедневният молитвен труд, с който Екзархът се е застъпвал за народа ни пред Бога, както и проявената на дело любов до самоотречение принасят благословени плодове за църквното дело, народа и Отечеството ни“.

Вечна и блажена да бъде паметта на приснопаметния Български екзарх Антим II!

Видинска митрополия

† IN MEMORIAM

Престави се в Господа иконом Димитър Владимиров Недялков

Софийска света митрополия с прискърбие съобщава, че на **21 февруари** се престави в Господа иконом Димитър Владимиров Не-

дялков, енорийски свещеник в гр. Сапарева баня.

Упокойният се духовник е роден на 26 август 1957 г. в гр. Сапарева баня, в семейството на православните християни Владимир и Радка Недялкови.

Завършва основно образование в родния си град, а средно придобива в близкия град Дупница.

Обучава се за свещено-

служител в двугодишния паралелен курс на Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“, която завършва през 2007 година.

Задомява се с Камелия Георгиева Недялкова, с която имат две дъщери – Силвия и Аелия.

На 23 юли 1995 г. е ръкоположен за дяконско служение, а на 27 юли същата година – за

свещеник, от Негово Преосвещенство Траянополски епископ Иларион.

Официран е за протоиерей на 10 юни 2012 г. от Знеполския епископ Йоан, а на 26 май 2020 г. – за иконом от Белоградчишкия епископ Поликарп, викарий на Софийския митрополит.

След ръкоположението и проведения свещенически

стаж той е назначен за енорийски свещеник в гр. Сапарева баня, кв. „Горгево“, както и за председател на църквното настоятелство на храм „Св. Георги“ в града. Наред с това обгрижва и манастира „Св. архидякон Стефан“ край Сапарева баня.

Бог да го прости! Вечна и блажена да бъде паметта му!

Софийска митрополия

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА
„Църковен вестник“ – 2022 г.

1 година..... 30,00 лв.
6 месеца..... 15,00 лв.
3 месеца..... 7,50 лв.
ед. цена..... 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000, ул. „Оборище“ № 4
тел. 02/987-56-11 / в. 245
За абонамент: 02/980 30 16; 02/987-56-11 / в. 128
e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
Александра Карамихалева

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на **Танка Тончева Христова**, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синаodalно издателство на БПЦ:
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCR96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.